

Kestävä keikkatyö

Työturvallisuuden, -terveyden ja –hyvinvoinnin kehittäminen PK-yrityksissä

Tuottavuuden ja työelämän laadun kehittäminen työn murroksessa

Vertaistuellla kestävää työtä



Tapio Myllymaa, Kati Ylikahri, Tinja
Kaivolahti, Riitta Kärkkäinen



Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020



Hankkeesta

- Kestävä keikkatyö -hankkeessa kehitetään työhyvinvointia, työterveyttä ja työturvallisuutta **keikkatyötä hyödyntävissä ja välittävissä yrityksissä**
- Tavoitteena on kestävä työ etenkin sosiaalisen ja inhimillisen kestävyysnäkökulmasta. Hankkeessa tehdään myös tutkimusta kerätyistä aineistoista
- Kestävä keikkatyö-hanke toteuttaa Euroopan sosiaalirahaston (ESR) toimintalinjaa 3, erityistavoitetta 7.1. Tuottavuuden ja työhyvinvoinnin parantaminen. Rahoittajina ESR ja STM. Hanke toteutetaan yhteistyössä Metropolia Ammattikorkeakoulun, Tampereen yliopiston, Oulun yliopiston ja Satakunnan Ammattikorkeakoulun kanssa 1.3.2020 alkaen

Työhyvinvoinnin kehittämiprosessit

- Hankkeeseen osallistuneissa yrityksissä on toteutettu **työhyvinvoinnin kehittämiprosesseja**. Prosessiin on sisältynyt työturvallisuuskysely, työhyvinvoinnin teemahaastattelu sekä työpaja, jossa on hyödynnetty kyselyn ja haastattelun tuloksia. Yhdessä tunnistettiin sekä **voimavaroja että kehittämistarpeita** ja ideoitiin niihin **ratkaisuja**.
- Näissä on seurattu vertaistuen toteutumista ja merkitystä yrityksissä ja saatu sen merkityksestä hyviä kokemuksia

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Miten vertaistuki toteutui?

- Kehittämisprosesseissa **vertaistuki toteutui vuorovaikutuksessa osallistujien kesken**
- Osallistujat jakoivat kokemuksiaan vertaistuesta, sen merkityksestä sekä oman yrityksen sisällä että yritysten välillä
- Prosessissa tunnistettiin yhdessä voimavaroja ja jaettiin kokemuksia yritysten haasteista
- Mm. itsetunto vahvistui ja usko omaan yrittäjyyteen vahvistui

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020



Kehittäjäfoorumi

- Lisäksi pidettiin **kehittäjäfoorumeita**, joihin teemat valikoituivat yritysprosessien pohjalta. Satakunnan ammattikorkeakoulun kehittäjäfoorumissa kiinnosti vertaistuen toteutuminen yrityksissä ja foorumissa itsessään
- Tässä Satakunnan kehittäjäfoorumissa valitut teemat olivat **palkitseminen ja yhdenvertaisuus. Heräsi kysymyksiä vertaisuudesta näiden perusteella.**
- Näillä teemoilla on paljon tarttumapintoja vertaistukeen, niin horisontaaliseen (homogeenisissa ryhmissä, esim. johto keskenään tai työntekijät keskenään) kuin vertikaaliseenkin (esim. työntekijät ja johto yhdessä).

Palkitsemisen ja yhdenvertaisuuden kytkeytyminen vertaistukeen pähkinänkuoressa

- Palkitsemisen ja yhdenvertaisuuden heikon toteutumisen kautta luodaan poissulkemis- ja sisäänottomekanismeja keikkatyöntekijöille
- Paljon positiivisia ja kielteisiä kokemuksia
 - ”Olemme roskasakkia”
 - ”Kutsuttiin vielä yhteiseen illan viettoon vaikka en ollut enää töissä”

Vertaistuen merkityksen näkyminen yritysprosesseissa

Yritysten turvaverkko

- Vertaistuen merkitys korostuu yritysten kohtaamissa kriisitilanteissa, jotka vaikuttavat liiketoiminnan edellytyksiin. Yritykset muodostavat turvaverkoston, jossa on paljon kokemustietoa siitä, miten ongelmista selvittää. Yritykset voivat jakaa työtä toisilleen ja tehdä projekteja yhdessä, kun omat voimavarat eivät riitä.
- Työelämän murroksen mukanaan tuoma työyhteisöjen moninaisuus, muuttuvat työn tekemisen tavat ja kasvava eri alojen työvoimapula asettavat johtamiselle haasteita.

Merkityksen näkyminen yritysprosesseissa

Yrittäjän ja esimiesten yrityksen sisäinen turvaverkko ja kaveruus, vertaistuki työntekijöiden kesken

- Kriiseissä ja toimintaympäristön muutoksissa mitataan sitä, onko johtajalla vierellään henkilö, jolle voi delegoida asioita ja jonka kanssa voi jakaa vaikeita hetkiä.
- Vastuunottajien arvon näkeminen
 - Keikkalaisten mukaan saaminen yhteisöön

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Merkityksen näkyminen yritysprosesseissa

Pienten yritysten haasteita

- Yhteistyö lisää parhaimmillaan työn tuloksellisuutta etenkin pienissä yrityksissä. Yhdessä myös rakennetaan hyvinvointia, turvallisuutta ja työn terveydellisiä edellytyksiä. Vertaistuki edellyttää vastavuoroisuutta, yhteistyöhalukkuutta ja avointa dialogia riittävästi samaa kokeneiden vertaisten kanssa.
- Tilanne erilainen kuin isoilla yrityksillä. Tällöin vertaistuellla iso merkitys mm. osaamisen kehittämisessä

Merkityksen näkyminen yritysprosesseissa

Työelämän murros haastaa johtamisen

- Työelämän murroksen mukanaan tuoma työyhteisöjen moninaisuus, muuttuvat työn tekemisen tavat ja kasvava eri alojen työvoimapula asettavat johtamiselle haasteita.
- Pirstaleinen työ Miten saadaan keikkatyöntekijät mukaan yhteisöön **Vertaisuuden johtaminen**
- Vaikeus saada työvoimaa ajaa yhteistyöhön
- Tarvitaan erilaisia työsuhteita ja välittäviä organisaatioita
- Silti tuen tarvetta jää ja monet yritykset todella kovilla
- Keikkatyöntekijät mukaan yhteisöön vertaisina

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Vertaistuen merkityksestä yrityksille. Havaintoja kyselystä

- Koetaan merkityksellisenä ja osa toivoo lisää
- Koetaan olevan merkitystä turvaverkkoina yritysten välillä (vertikaalinen)
- Tukena muuttuvan työelämän johtamisen haasteissa
- Johtajan ja alaisten vertaistuki. Yrittäjät kokivat saavansa myös muilta työntekijöiltä tukea (horisontaalinen)

Sisältöä

Mitä yrittäjä saa vertaistuesta

- *Samanlaista kuin itse annan, vastavuoroista*
- *Jaksamisen tukea*
- *Ahaa –elämyksiä, hoksautuksia. Uusia näkökulmia*
- *osaamisen parantumista*
- *ajatusten tuulettamista, vaihtoa, mielipiteiden avointa jakamista*
- *keskustelun avauksia*
- **Sovelluksemme arvo**

Sisältöä

Millaista vertaistukea yritykset antavat?

- *Kaikkea oman osaamisen puitteissa oman osaamisen jakamista*
- *Kuuntelemista ja ovien auki pitämistä. Keskustelua ja kannustusta*
- *Ideointia ja ratkaisujen etsimistä yhdessä*
- *Tukea päätöksiin*
- *Omien kokemusten jakamista*

Merkityksestä työntekijöiden kertomana

- Koetaan tärkeänä
- Koetaan saatavan vertaistukea
- Kaikilla ei muita keikkatyöntekijöitä tukena
- Tukena työhyvinvoinnille. auttaa jaksamaan työssä, osoittaa ettei ole yksin
- Saa tietoa ja uusia näkökulmia

Merkityksestä työntekijöille (jatkuu)

- Auttaa tuomaan asioita näkyväksi
- Auttaa luottamaan omiin taitoihin ja saa apua jos tarvitsee
- Kaikkea ei tarvitse jaksaa yksin
- Vertaistuki on keino osoittaa arvostusta
- Osoittaa kiinnostusta omaan tekemiseen

Sisältöä keikkatyöntekijöiden kertomana, Millaista saan?

- ”Kiitos ja yleinen auttaminen ja muu tukeminen”
- ”Läsnäoloa ja apua tarvittaessa”
- ”Antaa tilaa ja tutustua henkilökohtaisesti”
- ”Keskustelua, tsemppiä ja omien kokemusten jakamista”
- ”Kokemusten ja tunteiden vertailua”
- ”Kannustusta”
- ”Monesti nopeallakin jutustelulla nousee jotakin yhteisiä asioita ja pohdintoja”

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Millaista annan

- ”Keskustelua”
- ”Infon ja kokemusten jakoa”
- ”Keskustelua kun tarve”
- ”Tsemppiä ja keskustelua”
- ”Avoimessa yhteisössä uskaltaa kysyä ja tuoda esiin oma osaamattomuus”
- ”Tukea ja läsnäoloa työssä ja työn ulkopuolella”
- ”Kiitos ja yleinen auttaminen”
- ”Pyrin keskustelemaan kaikkien työkavereiden kanssa”
- ”Jaan omaa osaamistani ja pyrin auttamaan taitojeni mukaan”

Poimintoja työpajan osallistujien ehdotuksista vertaistuen lisäämiseksi palkitsemisen ja yhdenvertaisuuden näkökulmasta

- ”Yhdenvertaisuus, mukaan yhteiseen tekemiseen ja palkitsemisen tapoihin”
- ”Luottamuksen osoittaminen”
- ”Kiitos, arvostus ja tasavertainen kohtelu”
- ”Toiveiden kuuntelu”
- ”Keikkatyöntekijöiden perehdyttäminen”
- ”Osaamisen kehittymisen mahdollistaminen keikkatyössä”
- ”Palkitseminen yhdenmukainen muiden kanssa”

Ehdotuksia jatkuu

- ”Yritysten arvojen eläminen myös keikkatyöntekijöiden arjessa”
- ”Työhyvinvointi kuuluu myös keikkatyöntekijöille”
- ”Osaamisen kehittyminen”
- ”Persoonat rikkaudeksi!?”
- ”Työkalut/työturvallisuusasiat/työvälineet samat kaikille”
- ”Työehdot samat kaikille”
- ”Kaikille sama palkka”
- ”Kaikille edellytys/mahdollisuus edetä uralla”
- ”Tukipilarien hyödyntäminen prehdytyksessä”

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Keskustelua

- **Esimerkki**
- **Kerro yksi hyvä esimerkki siitä kun olet saanut vertaistukea!**
- **Mikä siinä on ollut merkityksellistä?**
- **Yrittäjäksi ja ammattilaiseksi kasvaminen**
- **Mikä merkitys siinä on ollut muilla, heidän tuellaan?**
- **Entä läheisten tuella?**

Lopetus

- *Maan päällä on vain yksi todellinen onni;
eläminen myös muita kuin itseään varten.*
 - Leo Tolstoi